

Marinarkæologer samles i Harja

I Harjas klubhus på Lisesmindevej 3 B i Odense mødte omkring 20 personer frem, lørdag den 21. april 2012, for at deltage i foreningens nye tiltag. Marin arkæologi var dagens omdrejningspunkt

(Artiklen blev bragt første gang i Fynboer&Arkæologi nr.2/2012)

Af Svend Amlund

Amatørarkæolog Flemming Hansen gør klar til rekognoscering ved Helnæs.

Foto: Svend Amlund.

Harja har dannet en ny undergruppe bestående af folk, der i særlig grad dyrker deres arkæologiske interesser i vandet og langs kysterne. I håb om at få kontakt med personer, som færdes i det kystnære område, og som kunne have lyst til at kombinere deres interesse for vand med det arkæologiske, holdt Harjas marinarkæologer et stort anlagt weekendtræf i april. Det lykkedes. Både snorkeldykkere eller dykkere med flaske var repræsenteret, og mange nye folk deltog i programmet, begge dage fra kl. 10.00 - kl.16.00.

Den professionelle ekspertise indenfor marinearkæologi ville også gerne deltage i foreningens arrangement. Museumsinspektør og funktionsleder i marinearkæologi Otto Uldum deltog sammen med museumsinspektør og marinearkæolog Christian Thomsen fra Øhavsmuseet. Fra Moesgaard museum mødte museumsinspektør Claus Skrivers frem, hvilket således repræsenterede et ansvarsområde på flere tusinde kilometer af danmarkskyststrækning og det tilstødende hav.

Museernes ansvarsområder

Deltagerne lyttede til dagens første indlæg, hvor Otto informerede om den territoriale opdeling af ansvarsområderne i Danmark, hvor Øhavsmuseet dækker Fyns kystlinie, øerne i det sydfynske og østjyllands kyst fra grænsen til Vejle Fjord. Herfra overgår ansvaret til Moesgaard museum, Claus Skrivers gebet. Ingen tvivl om hvem der skal kontaktes, når vi iagttager fund af forhistorisk og historisk art. Vi amatører kender reglerne for hvad vi må gøre, når vi rekognoscerer på landjorden, men vi blev også præsenteret for de etiske regler, når vi rekognoscerer i og under vand.

Nu var der emner at tale om, hvilket især foregik under bespisningen. For ta´ selv bord med delikatesser magter Harja´s medlemmer også at arrangere. Alle fik talt med hinanden, hvilket var et positivt tegn, da nye ansigter var mødt frem i klubhuset for første gang. Her tænkes især på medlemmer fra Assens Dykkerklub.

Hjarnø Sund og kystmorfologi

Man behøver ikke at gå i vandet for at deltage i Harjas kyst- og marinarkæologiske ekspeditioner.

Foto: Svend Amlund.

Claus Skrivers meldte sig på banen efter frokost. Emnet var Hjarnø Sund pladsen ved Horsens Fjord. Aktivitetsområdet har været kendt tidligere, men i 2010 og 2011 indledte Moesgaard Museum sammen med Aarhus Universitet og Horsens Museum en undersøgelse. Det vil være en skam at forsøge at gengive Claus´ s indlæg, men læs venligst Skalk nr. 4, august 2012, s. 3-7 om "Fjordbundens skatte".

Herefter tog den drevne amatørarkæolog Jens Kjærgaard, Middelfart over, og fortalte om iagttagelser af kystliniens forandring og ændring, også kaldet kystmorfologi. De kystmorfologiske forandringer fortæller os bl.a. om

nedbrydning, skabelse og formgivning af strandenge. Jens havde aktuelle eksempler fra Fønsskov-halvøen, hvor strandvoldene ligger vinkelret på hinanden. Informationen kan fortælle om den forhistoriske kystlinie, og er nyttig ved både rekognoscering i det kystnære område og under vand. Kystskrænter kan også indeholde geologiske, forhistoriske og historiske oplysninger, så husk at rotere 180 grader og iagttag, hvad skrænterne kan gemme af vigtige informationer. Indikatoren kan også være synlig gytjeaflejring på stranden.

Flint og keramik på bunden af Lillebælt

Fund fra rekognosceringen ved Fredericia. Klik på billedet og se fundene tættere på. Foto: Svend Amlund.

Dagens sidste indlæg, som blev aflagt af undertegnede, var en fundrapport vedrørende en rekognoscering på et spændende område ved Fredericia, hvor amatører på en dybde fra 1-6 meter var stødt på keramik, knogle og flintredskaber. Rapporten omtalte formål, deltagere, dato og tidsrum, GPS-positioner på afsøgningsområdet, metode, bundforhold, strømforhold, vejrforhold, fund, særlige iagttagelser og oplysninger.

Christian fra Øhavsmuseet så meget positivt på rapporten, som indeholdt oplysninger om frilagt hård gytje, som indeholder træ. I skrivende stund venter vi på lejlighed til at positionsbestemme dette felt. Nedbrydningen af havbunden i form af 2 meter lange sukkertangsplanter, som gror på skrænten og ved strømmens hjælp fejer materiale ned på lavere terrasser blev illustreret. På arkæologernes vegne udtrykte Otto Uldum ved dags afslutning stor tilfredshed med Harjas tiltag, og bakkede ideen 100% op.

Dagens deltagere fik fuld valuta for pengene, og tog søndag på en fælles dykker- og rekognosceringstur lang stranden på sydspidsen af Helnæs i et pragtfuldt vejr.

Tak til alle for en god weekend,

tovholder, Harjas kyst- marinarkæologiske gruppe
Svend Amlund